

Kemikaaliseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus

§ 1. Kemikaaliseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 15 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „korras“ sõnadega „või käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud juhul“;

2) paragrahvi 15 täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Piiranguga lõhkeaine lähteainet tohib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 artikli 3 punkti 8 tähenduses üldsuse hulka kuuluvale isikule teha kättesaadavaks üksnes käesoleva seaduse §-des 15¹–15⁶ ja nende alusel sätestatud tingimustel.

(2²) Piiranguga lõhkeaine lähteainet peab kasutama ohutult ja kooskõlas tootja ette nähtud tingimustega ning hoidma eemal soojus- ja süttimisallikast. Piiranguga lõhkeaine lähteaine ei tohi olla kättesaadav kõrvalistele isikutele.“;

3) seadust täiendatakse §-dega 15¹–15⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Piiranguga lõhkeaine lähteainete loetelu ja piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba

(1) Loetelu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 I lisas nimetatud piiranguga lõhkeaine lähteainetest, mida üldsuse hulka kuuluv isik võib soetada, sisse tuua, omada ja kasutada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti väljastatud piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa (edaspidi *piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba*) alusel, kehtestamisel arvestab valdkonna eest vastutav minister järgmisi asjaolusid:

- 1) piiranguga lõhkeaine lähteaine ohtlikkust;
- 2) piiranguga lõhkeaine lähteaine võimalikku ohtu avalikule korrale ja riigi julgeolekule;
- 3) ühiskonnaliikmete põhjendatud huvi soetada, sisse tuua, omada ja kasutada piiranguga lõhkeaine lähteainet.

(2) Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa saamiseks esitatakse Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile taotlus järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) taotleja ees- ja perekonnanimi, isikukood, selle puudumise korral sünniaeg ja isikut tõendava dokumendi number;
- 2) kontakttelefon ja e-posti aadress;
- 3) elukoha aadress;
- 4) tervisetõend;
- 5) info, kas luba taotletakse piiranguga lõhkeaine ühe- või mitmekordseks kasutamiseks;
- 6) piiranguga lõhkeaine lähteaine taotletav maksimumkogus ja maksimumkontsentratsioon;
- 7) piiranguga lõhkeaine lähteaine kavandatud kasutusala;
- 8) piiranguga lõhkeaine lähteaine hoidmise kirjeldus;
- 9) selle asukoha andmed, kus piiranguga lõhkeaine lähteainet hoitakse ja kasutatakse;
- 10) piiranguga lõhkeaine lähteaine sissetoomise ja kasutamise ajakava.

(3) Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(4) Loetelu piiranguga lõhkeaine lähteainetest, mida üldsuse hulka kuuluv isik võib soetada, sisse tuua, omada ja kasutada, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 15². Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa kontrolliese

Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba antakse, kui:

- 1) taotleja tõendab vajadust piiranguga lõhkeaine lähteaine järele ja selle kavandatud kasutamine on õiguspärane;
- 2) taotleja ei ole karistatud esimese astme kuriteo, riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona, lõhkeseadeldist või tulirelva kasutades, või tema karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud või samaväärse teo eest välisriigis ja karistusandmed ei kajastu nõukogu raamotsusega 2009/315/JSK, 26. veebruar 2009, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust (ELT L 93, 7.4.2009, lk 23–32) reguleeritud andmevahetuskanalis;
- 3) on täidetud käesoleva seaduse §-s 15³ sätestatud nõuded;
- 4) on tagatud piiranguga lõhkeaine lähteaine ohutu kasutamine käesoleva seaduse § 15 lõike 2² kohaselt;
- 5) taotleja ei kujuta ohtu avalikule korrale ja riigi julgeolekule.

§ 15³. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotleja tervisekontroll

(1) Füüsilisest isikust taotleja või juriidilisest isikust taotleja juhatuse liikmed peavad olema psüühiliselt ja füüsiliselt võimelised kasutama piiranguga lõhkeaine lähteainet ning neil ei tohi olla haigusi või tervisehäireid, mis takistavad piiranguga lõhkeaine lähteaine ohutut kasutamist.

(2) Füüsilisest isikust taotlejal või juriidilisest isikust taotleja juhatuse liikmetel peab olema liikluseaduse § 101 lõikes 1 nimetatud tervisetõend ja nad peavad vastama juhiloa omajale sama seaduse § 97 lõikes 7 või 8 esitatud tervisenõuetele.

§ 15⁴. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse kooskõlastamine

(1) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet lahendab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse 30 päeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kooskõlastuse saamisest arvates. Kui Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ei lahenda taotlust eelnimetatud tähtaja jooksul, ei loeta piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba antuks vaikimisi.

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet edastab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse Politsei- ja Piirivalveametile ning Kaitsepolitseiametile, kes oma pädevuse piires kooskõlastavad või jätavad piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse põhjendatult kooskõlastamata 14 päeva jooksul dokumentide laekumise päevast arvates. Kui kooskõlastav asutus ei ole tähtaja jooksul piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust kooskõlastanud ega taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse taotlus kooskõlastatuks vaikimisi.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet ning Kaitsepolitseiamet võivad küsida piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlejalt kooskõlastuse andmiseks vajalikke dokumente ja lisateavet.

(4) Politsei- ja Piirivalveamet ning Kaitsepolitseiamet jätavad piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse kooskõlastamata, kui füüsilisest isikust taotleja või juriidilisest isikust taotleja juhatuse liige:

- 1) on karistatud esimese astme kuriteo, riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona, lõhkeseadeldist või tulirelva kasutades, ning tema karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 2) on karistatud käesoleva lõike punktis 1 nimetatud samaväärselise teo eest välisriigis ja karistusandmed kajastuvad nõukogu raamotsusega 2009/315/JSK, 26. veebruar 2009, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust (ELT L 93, 7.4.2009, lk 23–32) reguleeritud andmevahetuskanalis;
- 3) võib kujutada ohtu avalikule korrale või riigi julgeolekule.

(5) Politsei- ja Piirivalveametil ning Kaitsepolitseiametil on õigus jätta piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlus kooskõlastamata, kui taotleja ei esita nõutud ajaks vajalikke dokumente või lisateavet.

§ 15⁵. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmine ja andmisest keeldumine

(1) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet annab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa nimetatud aine ühe- või mitmekordseks kasutamiseks. Luba väljastatakse kuni kolmeks aastaks.

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet annab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa, kui:

- 1) on täidetud käesoleva seaduse §-s 15² loetletud asjaolud;
- 2) puudub taotletavast kontsentratsioonist väiksemas kontsentratsioonis piiranguga lõhkeaine lähteaine või alternatiivse aine kättesaadavus, millega taotleja saavutaks kasutamise eesmärgi.

(3) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet keeldub piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmisest, kui:

- 1) ei ole täidetud käesoleva seaduse §-s 15² loetletud asjaolud;
- 2) taotleja on esitanud piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlemisel valeandmeid, millel on oluline tähtsus loa andmise üle otsustamisel;
- 3) taotleja suhtes on põhjendatud kahtlus piiranguga lõhkeaine lähteaine kavandatud kasutamise õiguspärasuses;
- 4) Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet ei ole piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust kooskõlastanud vastavalt käesoleva seaduse § 15⁴ lõikele 4.

(4) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet võib keelduda piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmisest, kui Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet ei ole piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust kooskõlastanud vastavalt käesoleva seaduse § 15⁴ lõikele 5.

§ 15⁶. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet peatab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa kehtivuse kuni kuueks kuuks, kui ametil on põhjendatud alus arvata, et käesoleva seaduse §-s 15² sätestatud kasutamise loa andmise tingimused ei ole enam täidetud.

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tunnistab peatamise otsuse kehtetuks, kui piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa omanik kõrvaldab loa peatamise tinginud puuduse peatamise otsuse tähtaja jooksul.

(3) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tunnistab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa kehtetuks, kui:

1) pärast kasutamise loa andmist selgub, et käesoleva seaduse §-s 15² loa andmise tingimus ei ole enam täidetud;

2) kasutamise loa omanik ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul kõrvaldanud loa peatamise tinginud puudust.

(4) Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa kehtetuks tunnistamise korral peab piiranguga lõhkeaine lähteaine omaja võõrandama tema valduses oleva piiranguga lõhkeaine lähteaine 30 päeva jooksul piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise õigust omavale isikule või hävitama piiranguga lõhkeaine lähteaine Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti kontrolli all. Käesolevas lõikes sätestatud nõude täitmiseks võib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet rakendada asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.“;

4) paragrahvi 23 lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Dokumendid esitatakse seadme ohutuse seaduse § 12 lõikes 1 nimetatud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti järelevalve infosüsteemi kaudu.“;

5) paragrahvi 31 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teeb käitamisloa avalikuks käesoleva seaduse § 23 lõikes 3 nimetatud infosüsteemi vahendusel.“;

6) paragrahvi 45 pealkirja ja lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „lähteaine“ sõnaga „soetamise“.

§ 2. Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 217 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 217. Käitamisloa taotluse ja piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse läbivaatamine“;

2) paragrahvi 217 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 50 eurot.“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2023. a

Algatab Vabariigi Valitsus
... 2023. a